

מיפעל טנא-נגה מוד בורסת-היהודים ברמת-גן שווה זהב

השר הורביץ ואשתו העלת מחירים -

הורביץ פעל להקטנת הביקוש מצד ה- שכבות הנזקקות, שאינן הגורם המרכזי ב- יצירת הביקוש. גם אם יקטין את ה- תקציב הממשלתי, יגרום בכך רק לאבטלה נוספת בייצור, ולפגיעה בשכירים החל- שים.

בשכבות העצמאים או השכירים המבו- ססים, מעלימיהם, הורביץ אינו פוגע כלל. הוכחה לכך הם נתוני מינהל הכנסות- המדינה לאפריל-אוגוסט השנה, המראים, כי חלק השכירים בתשלום המיסים עלה מ-42% אשתדל ל-44% עתה, וחלק ה- עצמאיים ירד מ-13% ל-12%. מכאן כי מיבצע-הראווה של פשיטות אינם תור- מים לגבייה ממעלימיהם, כיוון שאין כוה-אדם מספיק למינהל הכנסות-המדינה לגביית אמת, ובתי-המישפט אינם מצלי- חים לדון אפילו בעשרה אחוזים מאותם הנתפסים.

הוכחה ברורה לאי-רצונו של הורביץ לגבות מסים מן המעדימים הוא פירובו להגדיל את מוצבת כוח- האדם שד מנגנון גביית המס. לזא תוספת כזו, כל יתר הכרוזותיו שוות בדיוק את הנייר עליו הן מודפסות - ופחות מזה.

פגיעה הרסנית

בתעשייה

זרם שיתרום להחשת האינפלציה בעתיד, גם אם יצמצם הורביץ את התקציב, הן התייקרויות בח"ל, שאינן נשמעות לשר-האוצר הישראלי. כך מובטח הכישרון של תוכניתו הן פגיעה הרסנית בתעשייה והמשך העדפת השירותים.

הצעדים הנוספים שנקט בהם מעוררים תמיהה רבה. ההיטל של 10% על כלל ה- ייבוא לא יפגע כלל בייבואן המוצרים המוגמרים, רוכש מקלט-הטלוויזיה הצב- עוגית ב-80 אלף לירות יוסיף עתה 1500 לירות היטל, שאותו יקבל חזרה כעבור חצי שנה. אולם מרבית התעשייה המייבאת חומרי-גלם, ששילמה עד כה מכס ממוצע של כמה אחוזים, תצטרך עתה להפקיד 10% משווי היבוא, וזאת כאשר האשראי מוקטן!

אילו, לפחות, השתמש בהכנסות ההיטל להקמת קרן לעידוד הייצוא או הייצור, היה מאפשר העדפת התעשייה על היבוא. אולם הוא לא עשה את הצעד המשלים. גם טע- נתו, כי היצוא יקבל אשראי ככל שיצטרך לא תקל על הייצואנים, שכן מרבית הייצור- אנים משלבים ייצוא עם ייצור לשוק ה- מקומי, וחלק זה ייפגע חמורות ויפגע גם בייצוא.

צעד ראוותני וחסר-תועלת הוא ייקור האגרה למכוניות אמריקאיות, כדי לחסוך בדלק. כל הרכב הפרטי צורך רק 6% מכל הדלק במדינה, ומכלל זה המכוניות האמריקאיות הן 5%. נוסף לכך, דגמי 1980 של המכוניות האמריקאיות כפופים לחוק האמריקאי, המחייב לחסוך בדלק, וצריכת-הדלק של הרכב האמריקאי נמו- כה משל רכב אירופי, ואילו הוצאות ה- אחזקה שלו עולות כמחצית של הרכב האירופי.

טענה דמוגית אחרת היא כי בניית בית בראשון-לציון יקרה יותר מאשר בקרני- שומרון, גם אם נכון הדבר, הרי שאת הבית בראשון מממן הקונה הפרטי, בעוד שאת הבית בקרני-שומרון מממנת הממשלה, וכל עלות בנייתו היא הוצאה ממשלתית ישירה.

יגאל לביב

הודעת-השביתה במפעל מישפחת הורביץ בקריית-מלאכי מועצת הפועלים הכריחה

כמובן, נסיגה מן הליברליזציה של שימ- חה ארליך, היא תמוע, למשל, ממשקיע זר, שירצה לסייע להשקעתו בישראל ב- אמצעות הלוואת בעלים, מלעשות זאת. הקפאת האשראי בלירות היא למעשה הק- טנת האשראי הבנקאי בעשרה אחוזים, ו- היא תפגע קודם-כל בסקטור היצרני ה- נזקק להון בנקאי.

אינפלציה

פלוס אבטלה

יוון שהשקעה בצמודים או במטבע- זר מכניסה יותר מאשר בתעשייה, סביר, כי התעשייה תעדיף להקטין את ה- פעילות, ולא לממן אותה על-ידי מכירות נכסים פיננסיים.

התהליך של צמצום התעשייה כבר החל, ותיווצר מהר מאד אבטלה דווקא בסקטור היצרני, כאשר עובדי השירותים ימשיכו להיות מוגנים, במשק הישראלי תיווצר סטגנפליציה, היינו: אינפלציה בחוספת אב- טלה בייצור (ראה עמוד 15). האינפלציה תימשך, שכן הקטנת האשראי הבנקאי או הציבורי אינה פוגעת כלל בגורמי הבי- קוש, המרוכזים סביב השכבות המעלימות- מס.

אחרי ששר-החקלאות הרס את משק הלול הפרחים, לא לשווא זועקים החקלאים על מר גורלם, ועתה, עם ביטול הסובסידיות לחלב - המכשיר לפיקוח על הייצור וה- שיווק - תשתלט ההפקרות גם כענף זה, ותפגע באבן-יסוד נוספת של ההתיישבות המאורגנת.

אגב, תופעה מעניינת היא, כי למרות המצב- המחריף של הגופים המאורגנים, מצב החקלאות הפרטית ממשך להיות טוב, תלובי החקלאי הפרטי, בהנהגת פסח גרופר, אינו יוצא למלחמה נגד שר- החקלאות או גזירות-הורביץ.

הסיבה לכך פשוטה: כשנים האחרונות יצאו רבים מן החקלאים הפרטיים ממעגל המשק. הם משוים קיב את תוצרתם כצורה פרטית, מעדימים את הכנסתם, והגדרת ה- הכנסה על-ידי איית-שלוש-מס-מי צה אותם על אי-הזדקקות לתמי- כות ממשלתיות, הגוררות פיקוח על ההכנסה. כך יוצאים ממעגל ה- משק הרשום שכבות גדולות והולך- כות של חקלאים, וגרל חלקו של המשק השחור.

הגזירה העיקרית של הורביץ היא הקפאת האשראי בלירות ובמטבע-היו. הקפאה על הלוואות מח"ל היא,

שאישר את העלאת המחיר, היה כ-50 מיל- יון לירות נקיות, מזה החצי למחלבות של מישפחת השר.

בנו של של השר, יוני, טוען, כי כל- כלני משרד-החקלאות משרתים את תנו- בה, ורוצים לחסל את הענף המרוויח של ה- פרטיות. לדבריו אין כל רע ברווחים, שכן משלמים עליהם מס-הכנסה. הוא מוסיף, כי בשנת 1978, עד נובמבר, היתה הקפאת מחירים לגבי המעדינים, והם הפסידו.

כנגדו מביאים כלכלני משרד-החקל- אות נתונים המפריכים זאת, ומוסיפים, כי אחרי הוצאת המעדינים מכל פיקוח, החל בנובמבר 1978 (סגן-השר יורם ארידור סירב לחתום על הצו המורה זאת, והוחלט להעביר את נושא מחירי-החלב לשר-החקל- לאות, שחתם על הצו המתיר למחלבות להעלות כל מחיר כראות עיניהן), השתר- ללו המחלבות הפרטיות והעלו את המחיר- רים בצורה מסחררת, תוך גריפת רווחים מדהימים. הם הרוויחו, לדברי הכלכלנים, מחצית ממחיר המעדן לציבור.

פעולות אלה של ייגאל הורביץ, אם אכן נעשו, מחייבות בדיקה מישפטית. עורך- הדין יוסי ברד, ממישרד אמנון זיכרונ, מצא, כי השר ייגאל הורביץ הוא עובד- ציבור בהתאם לסעיף 278 לחוק העונשין (סעיף קטן 10). עובד-ציבור הוא נושא משרה או תפקיד על פי חוק, בין במי- גוי, ובין בבחירה או בהסכם. ייגאל הור- ביץ הוא שר, ולפי סעיף 5' א' לחוק יסוד: הממשלה הוא עובד-ציבור. מכיוון שכן, חלה עליו הוראת סעיף אחר בסעיף 278 לחוק העונשין: "עובד ציבור, שיש לו מכוון משרתו סמכות שיפוטית או מינה- לית, לגבי נכסים מסוג מסויים או לגבי עיסוק בחרושת, מיסורו או פסק מסוג מסויים, והוא משתמש בסמכותו לגביהם בין בעצמו ובין על-ידי אחר, כשיש לו, במישרין או בעקיפין, זיקה פרטית בהם, דינו מאסר שלוש שנים."

דומה כי המיקרים המתוארים לעיל מצ- דיקים חקירה לפי סעיף זה, ותלונה ליועץ המישפטי לממשלה הוגשה בימים אלה.

המשק

השחור

תוכניתו הכלכלית של הורביץ, פרט להעדפת עסקי מישפחתו, מעוררת תמיהות גם בחוגים כלכליים.

ביטול הסובסידיות הוא צעד שגורם להחשת האינפלציה, תוך פגיעה בשכבות נזקקות. הוא יתרום להיס משק החלב,

המשברים הכלכליים שזיעזעו את ויימאר

את העקרון הליברלי המובהק לשמור על יציבות המטבע ועל איזון התקציב, לפיכך בחר בדרך הדפלאציה, כלומר הגבלת מחזור הכסף וצמצום הייצור, תוך מניעת האשראי מהמפעלים שהיו זקוקים לו, רבים מהמפעלים נאלצו להתחלל ולפטר את עובדיהם. בריינג חס במכוון על התעשייה הגדולה, שהיו לה אמצעים משלה, ואשר היתה יכולה להוסיף להתקיים, תוך ייעול נוסף של קצב העבודה, ועם מיספר קטן של פועלים. הוא הבדיל לרעה את הסקטור הציבורי במשק... למותר לומר כי הקרטלים הגדולים החזי- קו מעמד, בניגוד לקבולנים ולזיזמים העצמאיים. כן הוא צימצם מאד את השירותים הסוציאליים, פיטר מקידים רבים והוריד את המשכורות. לעומת זאת, הוא הקל בנטל המסים הנדרשים מהיצרנים והסוחרים. מיספר המובטלים עלה בקו תלול.

בחבורת מיספר 1 של "זמנים", ריבעון להיסטוריה, מתפרסם מאמר מאלף של הפרופסור שארל בלוך על המשברים הכלכליים שזיעזעו את רפובליקת ויימאר בגר- מניה, בשנות ה-30. מנה האינפלציה הנוראה כותב בלוך כי היא נוסחה באופן טלאכותי, והרוויחו ממנה כל בעלי החובות, כולל הממש- לה, חקלאים שמכרו את תוצרתם ישירות לצרכנים, ספרנים שאגרו סחורות, ומשקיעים בנכסים. המרוויחים הגדולים היו הבנקים והתישלוכות התעשייתיות הגדולות, שהעבירו את הוןן לארצות יציבות, כמו שוויץ, ושניצלו את האיני- פליציה לרכישת מופעלים, נכסים והתעצמות תוך כדי כך. בעיקבות האינפלציה הנוראה, והמשבר הכלכלי של 1929 באמריקה, נהיג ראש-הממשלה אוטו בריינג, מנהיג מיפלגת-המרכז הדתית, מדיניות המתוארת כך: "אכן, בריינג טעה לאורך כל הדרך. בשטח הכלכלי הוא הנהיג

המשך רשום, כידוע, בסיפרי ההיסטוריה.